

Tervetuloa lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmän infotilaisuuteen!

- Mykistä mikrofoni liittyessäsi ja pidä se suljettuna koko kokouksen ajan. Älä käytä videota.
- Voit esittää kysymyksiä kokouksen chatin kautta. Keskustelun moderaattori esittää valitsemansa kysymykset puhujalle
- Mikäli haluat esittää kysymyksen tai kommentin itse, voit käyttää Teamsin viittaustoimintoa ja odottaa, että sinulle annetaan puheenvuoro.
- Muistathan laskea viittauskäden kommentin jälkeen.
- Mikäli jaettu esitys lakkaa näkymästä koneellasi, kokeile kirjautua ulos kokouksesta ja palata takaisin.



Lämmön ja jäähdytyksen
alkuperätakuujärjestelmä

Infotilaisuus 3.12.2021

Reilua energiaa



Tilaisuuden ohjelma

- 12:30 Alkusanat, Johtaja Pekka Ripatti
- 12:45 – 13:30 Lämmön alkuperätakuujärjestelmä
 - Alkuperätakuujärjestelmän säädöstausta, johtava asiantuntija Maiju Seppälä
 - Varmennusvelvoite, tekninen asiantuntija Miikka Martikainen
 - Lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuutuotteet, johtava asiantuntija Maiju Seppälä
 - Energiantuotantolaitokset ja alkuperätakuiden myöntäminen, tekninen asiantuntija Miikka Martikainen
- 13:30-13:45 Tauko
- 13:45 – 14:30 Hakeutuminen lämmön ja jäähdytyksen rekisteriin
 - Todentajan hankkiminen, tekninen asiantuntija Katriina Ojanen
 - Tilin avaaminen, juristi Emilia Taimi
 - Rekisterin käyttöönoton aikataulu, johtava asiantuntija Maiju Seppälä
- 14:30 Kysymyksiä ja keskustelua
- 15:00 Tilaisuus päättyy

Infotilaisuuden esiintyjät



Pekka Ripatti



Maiju Seppälä



Miikka Martikainen



Katriina Ojanen



Emilia Taimi

Alkuperätakuujärjestelmän säädöstausta



Alkuperätakuujärjestelmä

- Uusiutuvan energian alkuperätakuista säädetään RED II-direktiivissä
- Jäsenvaltiot voivat järjestää takuiden myöntämisen myös uusiutumattomista lähteistä peräisin olevalle energialle
- Taustalla RES-direktiivin mukainen sähkön alkuperätakuujärjestelmä

Alkuperätakuu

- "Sähköinen asiakirja, joka toimii ainoastaan näyttönä loppukäyttäjälle siitä, että tietty energiaosuus tai -määrä on tuotettu uusiutuvista lähteistä"
- Myönnetään energiantuottajan pyynnöstä
- Standardiyksikkö 1 MWh
- Voimassa 12 kk energian tuotantokuukauden lopusta
- Energian alkuperä osoitetaan peruuttamalla alkuperätakuu



Takuista säädetään kansallisesti laissa energian alkuperästä

- Laki tullut voimaan 3.12.2021
- Järjestelmä laajenee uusiin tuotteisiin
 - Varmennusvelvoite 1.7.2022 alkaen
- Uudet rekisterit käyttöön 1.4.2022
- Energiavirasto valvoo energian alkuperätakuulain noudattamista
- Lisäksi Energiavirasto toimii lämmön ja jäähdytyksen rekisterin ylläpitäjänä
 - Sähkön rekisteri: Fingridin tytäryhtiö Finextra
 - Kaasun ja vedyn rekisterit: Gasgrid



Alkuperätakuujärjestelmä laajenee uusiin tuotteisiin

Sähkön rekisteri

- Uusiutuvilla tuotettu sähkö
- Ydinvoimalla tuotettu sähkö
- Tehokkaalla yhteis-
tuotannolla tuotettu sähkö

Kaasun rekisteri

- Biokaasu
- Uusiutuvilla tuotettu kaasu

Vedyn rekisteri

- Uusiutuvilla tuotettu vety

Lämmön ja jäähdytyksen rekisteri

- Uusiutuvilla tuotettu lämpö ja jäähdytys
- Hukkalämpö ja -kylmä

Uusiutuvat energialähteet: tuuli-, aurinko-, geoterminen tai ympäristön energia, vuorovesi- ja aaltoenergia ja muu valtamerienergia, vesivoima, biomassa, kaatopaikoilla ja jätevedenpuhdistamoissa syntyvä kaasu ja biokaasu

Varmennusvelvoite



Lämmön ja jäähdytyksen varmennusvelvoite

- Alkuperätakuulain 10 §:ssä säädetään velvollisuus varmentaa uusiutuvan lämmön ja jäähdytyksen sekä hukkalämmön ja -kylmän alkuperä alkuperätakuilla
- Varmennusvelvoite astuu voimaan 1.7.2022
 - Tämän jälkeen uusiutuvaksi lämmöksi tai jäähdytykseksi tai hukkalämmöksi tai -kylmäksi ilmoitettavan energian alkuperä on varmennettava
- Varmentaminen tehdään peruuttamalla alkuperätakuuta alkuperätakuurekisterissä
- Peruutuksen yhteydessä määritellään peruutuksella hyvitetävä taho
 - Peruutettavia alkuperätakuuta vastaavan energiamäärän alkuperän ”omistus” siirtyy hyvityksen saajalle
 - Hyvityksen saaja voi tehdä väittämiä energian alkuperästä peruutettujen alkuperätakuiden ominaisuuksien mukaisesti
- ”Ristiin peruuttaminen” mahdollista lämmön ja jäähdytyksen välillä
- ”Ristiin peruuttaminen” ei mahdollista uusiutuvan ja hukan välillä
- Kalenterivuodelle kohdistettavat alkuperätakuut tulee peruuttaa seuraavan vuoden maaliskuun 31. päivään mennessä

Varmennusvelvoite koskee

- Lämmön/jäähdytyksen **myyjää**, joka myy käyttäjälle uusiutuvilla energialähteillä tuotettu lämpöä tai jäähdytystä tai hukkalämpöä tai -kylmää
- Lämmön/jäähdytyksen **tuottajaa**, joka muussa kuin lämpöön ja jäähdytykseen liittyvässä liiketoiminnassaan ilmoittaa asiakkailleen tietoja käyttämänsä lämmön tai jäähdytyksen alkuperästä
- Lämmön/jäähdytyksen **käyttäjää**, joka markkinoinnissaan ilmoittaa käyttämänsä lämmön tai jäähdytyksen olevan tuotettu uusiutuvilla energialähteillä tai hukkalämpöä tai -kylmää



energiankulutusta ja parantamalla energiatehokkuutta, lisäämällä uusiutuvan lämmön käyttöä, hankkimalla uusiutuvan energian sertifikaatteja eli sähkön alkuperätakuuta sekä kompensoimalla. Kaikki käyttämämme sähkö on jo nyt uusiutuvaa.

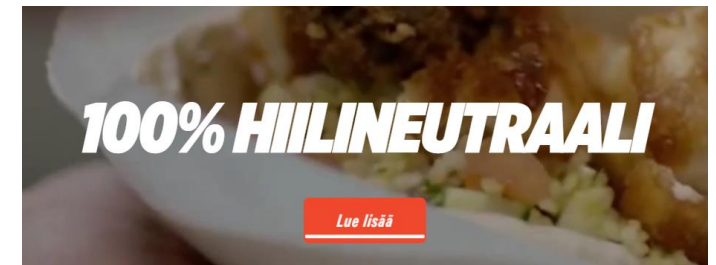


Tilaa Uusiolämpöä

Uusiutuva kaukolämpö

Tällä lomakkeella voit päivittää kaukolämpösopimuksesi uusiutuvaan.

Nimi *





Esimerkki varmennusvelvoitteesta

Lämmön käyttäjä ilmoittaa markkinoinnissaan käyttävänsä uusiutuvaa lämpöä

Lämmön käyttäjä ostaa alkuperältään määrittelemätöntä lämpöä

?



Esimerkki varmennusvelvoitteesta

Lämmön käyttäjä ilmoittaa markkinoinnissaan käyttävänsä uusiutuvaa lämpöä

Lämmön käyttäjä ostaa alkuperältään määrittelemätöntä lämpöä

Lämmön käyttäjän tulee peruuttaa alkuperätakuita käyttämänsä lämmön määrän verran



Esimerkki varmennusvelvoitteesta

Lämmön käyttäjä
ilmoittaa
markkinoinnissaan
käyttävänsä hukkalämpöä

Lämmön käyttäjä ostaa
alkuperältään
hukkalämmöksi väitettyä
lämpöä

?



Esimerkki varmennusvelvoitteesta

Lämmön käyttäjä ilmoittaa markkinoinnissaan käyttävänsä hukkalämpöä

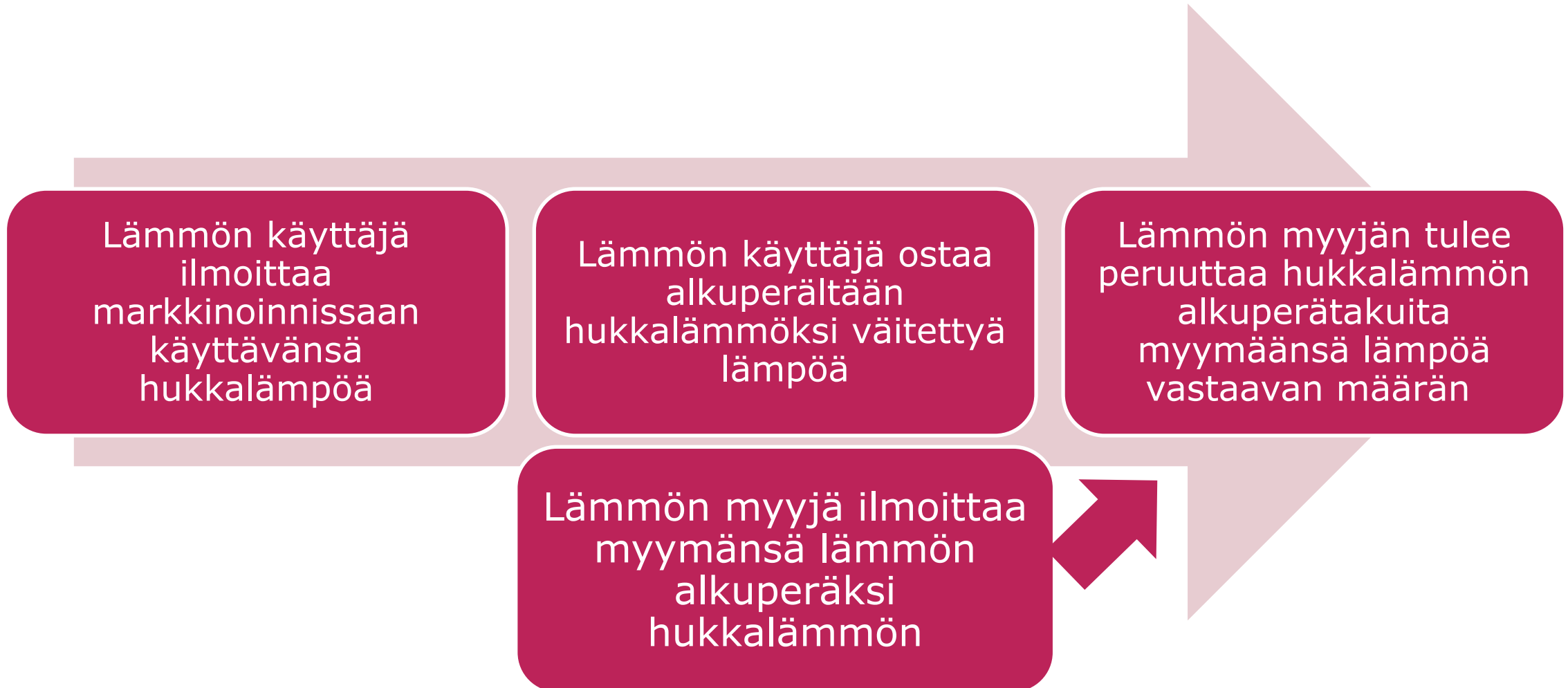
Lämmön käyttäjä ostaa alkuperältään hukkalämmöksi väitettyä lämpöä

?

Lämmön myyjä ilmoittaa myymänsä lämmön alkuperäksi hukkalämmön



Esimerkki varmennusvelvoitteesta





Poikkeukset varmennusvelvoitteeseen

- Varmentaminen alkuperätakuita peruuttamalla ei ole pakollista niissä tilanteissa, joissa lämmön tai jäähdytyksen siirtäminen käyttöön tapahtuu niin, ettei sen alkuperästä ei ole epäselvyyttä
 - Kiinteistökohtainen lämmön tuotanto
 - Kaukolämpöverkko, jossa kaikki siirrettävä lämpö tuotetaan vain uusiutuvilla energialähteillä
 - Huom! Tällöin tuotannolle ei saa hakea alkuperätakuita, tai varmennusvelvoitteen poikkeus raukeaa
- Vähittäismyyjän tuottaman ja ostaman lämpöenergian energianlähteitä koskevien vuosittaisten kulutus- ja laskutustietojen ilmoittaminen valtioneuvoston asetuksen (254/2021) mukaisesti ei edellytä alkuperän varmentamista alkuperätakuita peruuttamalla
- Alkuperätakuiden peruuttamista ei vaadita, jos lämpöä tai jäähdytystä ei myydä uusiutuvana tai hukkana tai markkinoinnissa ei hyödynnetä tietoa käytetyn lämmön tai jäähdytyksen kyseisistä alkuperistä

Lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuutuotteet

Mistä *uusiutuvan* lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuita syntyy?

- Uusiutuvia energialähteitä hyödyntäviä teknologioita ovat esimerkiksi:
 - 1) polttoon perustuva lämmöntuotanto
 - 2) energialähteiden suora hyödyntäminen
 - 3) aurinkokeräimet
 - 4) erilaiset lämpöpumppeihin perustuvat tuotantotavat.
 - 5) Konversio uusiutuvasta sähköstä tai kaasusta
- Oleellista: lämpö tai jäähdytys on prosessin *päätuote*



Mikä on hukkalämpöä tai -kylmää? Määritelmä:

6) *hukkalämmöllä* teollisuus- tai sähköntuotantolaitoksissa tai palvelualalla sivutuotteena väistämättä syntyvää lämpöä, joka katoaa käyttämättömänä ilmaan tai veteen, jos sitä ei johdeta kaukolämmitys- tai jäähdytysjärjestelmään, jos on käytetty tai käytetään yhteistuotantoprosessia taikka jos yhteistuotanto ei ole mahdollista;

7) *hukkakylmällä* teollisuus- tai sähköntuotantolaitoksissa tai palvelualalla sivutuotteena väistämättä syntyvää kylmää, joka katoaa käyttämättömänä ilmaan tai veteen, jos sitä ei johdeta kaukolämmitys- tai jäähdytysjärjestelmään, jos on käytetty tai käytetään yhteistuotantoprosessia taikka jos yhteistuotanto ei ole mahdollista;



Mikä on hukkalämpöä tai -kylmää? Määritelmä:

Teollisuus- tai sähköntuotantolaitoksissa tai palvelualalla

sivutuotteena

väistämättä syntyvää lämpöä tai kylmää,

joka katoaa käyttämättömänä ilmaan tai veteen, jos sitä ei johdeta kaukolämmitys- tai jäähdytysjärjestelmään,

jos on käytetty tai käytetään yhteistuotantoprosessia taikka jos yhteistuotanto ei ole mahdollista.

Huomioitavaa lämmön alkuperätakuista

- Ei vaatimusta fyysiselle yhteydelle verkkoon
- Lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuista voi käyttää ristiin eri tuotantomuotojen välillä
- Energian tuottajilla ei *velvoitetta* hakea takuita missään tilanteessa
- RED II ei vaadi varmennusvelvoitetta lämmölle ja jäähdytykselle, *mutta* kansallinen laki vaatii
 - Varmennusvelvoitteen voimaan astumisen jälkeen takuut ainoa keino osoittaa alkuperä!

Energiantuotantolaitokset ja alkuperätakuiden myöntäminen



Energiantuotantolaitos - yleistä

- "Energiantuotantolaitos" voi olla mikä tahansa uusiutuvaa lämpöä tai jäähdytystä tai hukkalämpöä tai hukkakylmää tuottava laitos tai laite
- Energiantuotantolaitoksella voi olla (vain) yksi tuotantotapa, jolla se tuottaa lämpöä tai jäähdytystä
 - Yhden tuotantotavan vaatimus on huomioitava energiantuotantolaitoksen rajaamisessa
 - Monimutkaiset eri tuotantotapoja yhdistelevät laitospokonaisuudet tulee rajata erillisiksi energiantuotantolaitoksiksi
 - Esimerkkinä laitospokonaisuus, jossa aurinkokeräimen tuottamaa lämpöä priimataan sähkökattilalla
 - Kaksi eri tuotantotapaa → eroteltava omiksi tuotantolaitoksikseen
 - Energiantuotantolaitoksen tuotantoa tehostavat järjestelmät ja laitteet kuitenkin lähtökohtaisesti sisällytetään laitosrajaukseen
 - Esimerkiksi yhteistuotantolaitoksen savukaasupesurit
- Lisätietoa laitoksen rajaamisesta Lämmön ohjeessa tai go@energiavirasto.fi

Energiantuotantolaitoksen tuotantotapoja (1/2)

- Polttoon perustuva lämmöntuotanto
 - Yhteistuotantolaitokset, lämpölaitokset
 - Lämpö on prosessin päätuote → syntyvä lämpö voi olla uusiutuvaa lämpöä, mutta ei hukkalämpöä
 - Alkuperätakuisiin oikeutetun lämmön määrä määräytyy polttoaineiden uusiutuvan osuuden perusteella
 - Vain sähköä tai prosessihöyryä tuottavat laitokset
 - Syntyvä lämpö ei ole prosessin päätuote
 - Syntyvä lämpö voi olla oikeutettua hukkalämmön alkuperätakuisiin
 - Osoitettava hukkalämmön vaatimusten täytyminen ja erityisesti yhteistuotannon mahdottomuus



Jätevoimalaitos ja jätteenpolttolaitos

- **Jätevoimalaitos** = Lämpöä tai lämpöä ja sähköä tuottava voimalaitos, joka käyttää jätettä yhtenä polttoaineena
 - Lämpö on prosessin päätuote
 - Syntyvä lämpö on oikeutettua uusiutuvan lämmön alkuperätakuisiin käytettävän jätepolttoaineen bio-osuuden mukaisesti
 - Bio-osuus voi perustua Tilastokeskuksen polttoaineluokituksen mukaiseen oletettuun bio-osuuteen tai tarkempiin mittauksiin perustuviin menettelyihin
- **Jätteenpolttolaitos** = Laitos, jonka päätarkoitus on hävittää kierrätykseen kelpaamatonta vaarallista jätettä tai jätehierarkian mukaisesti esikäsiteltyä muuta jätettä polttamalla
 - Syntyvä lämpö voi olla oikeutettua hukkalämmön alkuperätakuisiin seuraavien ehtojen täytyessä:
 - Jätteenpoltto ei liity kiinteästi energian hyötykäyttöön
 - Jätteenpolton ohjaava tehtävä on jätehierarkian mukaisesti tapahtuva jätteenkäsittely
 - Lämpö syntyy vaarallisen ja kierrätykseen kelpaamattoman jätteen tai jätehierarkian mukaisesti esikäsitellyn muun jätteen polttamisen seurauksena
 - Ennen laitoksen rekisteröimistä yhteys Energiavirastoon hukkalämmön vaatimusten täyttymisen arvioimiseksi

Energiantuotantolaitoksen tuotantotapoja (2/2)

- Lämpöpumpputeknologiat
 - Hyödyntävät useita eri energianlähteitä, voivat tuottaa joko uusiutuvaa tai hukkaa
 - Käytettävän sähkön määrä tulee huomioida alkuperätakuisiin oikeuttavan energian määrittämisessä
 - Lähtökohtaisesti käytetyn sähkön määrä tulee vähentää tuotetun lämmön tai jäähdytyksen määrästä
- Energianlähteiden suora hyödyntäminen
 - Mm. aurinkokeräimet, hukkalämmön ja -kylmän talteenotto lämmönsiirtimillä
- Konversio
 - Lämmön tai jäähdytyksen tuottaminen alkuperätakuukelpoisella sähköllä, kaasulla tai vedyllä
 - Esimerkiksi sähkö- ja kaasukattilat
 - Käytettävän sähkön, kaasun tai vedyn alkuperä tulee varmentaa, jotta tuotannolle voidaan myöntää alkuperätakuuta

Energiantuotantolaitoksen rekisteröiminen

- Energiantuotantolaitos tulee rekisteröidä lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuurekisteriin, jotta sen tuotannolle voidaan myöntää alkuperätakuita
- Rekisteröiminen vaatii, että energiantuotantolaitoksella on voimassa oleva todentamistodistus
- Energiantuotantolaitoksen haltijan tulee valmistella todentamistodistusta varten vaadittavat tiedot ennen todentamista

Keskeisimpiä todennettavia tietoja

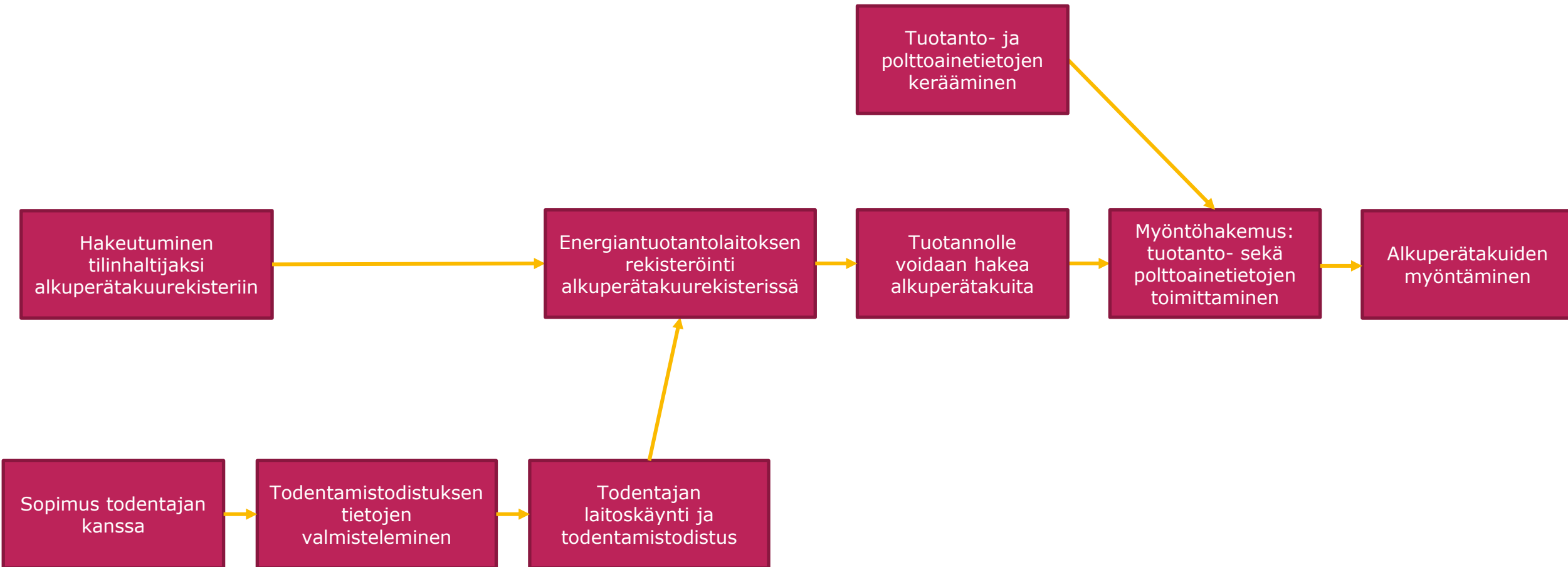
- Energiantuotantolaitoksen tuotantotapaa koskevat tiedot
 - Laitosrajauksen ja tuotantotavan asianmukaisuus
- Lämmön tai jäähdytyksen tuotannon mittaus- ja määrittämismenettelyt
 - Tiedot mittalaitteista
 - Mittausjärjestelykaavio
 - Laitoksen yksinkertaistettu rakenne ja taseraja
 - Polttoaine ja energiavirrat
 - Mittauspaikat
 - Omakäyttöenergia huomioitava osana alkuperätakuisiin oikeuttavan tuotannon määrittämistä
- Käytettäviä energianlähteitä ja polttoaineita koskevat tiedot niiden mittausmenettelyt
 - Hukkalämmön ja –kylmän vaatimusten täyttyminen mikäli kyseessä on hukkalämpöä tai –kylmää tuottava laitos
 - Käytettävien polttoaineiden energiasisältöjen määrittämismenettelyt mikäli kyseessä on monipolttoainevoimalaitos
 - Kaikki käytettävät polttoaineet huomioitava



Alkuperätakuiden hakeminen ja myöntäminen

- Hakeminen ja myöntäminen tehdään tuotantojaksoittain, joiden pituus on yksi kalenterikuukausi
 - Myöntöjä voi hakea takautuvasti ja samalla kerralla usealle tuotantojaksolle
 - Huomioitava kuitenkin alkuperätakuiden voimassaoloaika (12 kk tuotantojakson viimeisestä päivästä)
 - Kullekin tuotantojaksolle voidaan kohdistaa vain yksi myöntöhakemus
- Alkuperätakuita haetaan ilmoittamalla tuotantojaksokohtaiset tiedot tuotetun lämmön tai jäähdytyksen määrästä omakäyttöenergia huomioiden
- Lisäksi ilmoitetaan tiedot käytettyjen energianlähteiden määrästä. Poikkeuksena energiantuotantolaitokset, jotka hyödyntävät vain yhtä energianlähdettä
- Myöntöhakemuksia ei varmenneta todentajalla, mutta niitä koskeviin tietoihin voidaan kohdistaa valvontaa takautuvasti

Energiantuotantolaitoksen rekisteröiminen ja alkuperätakuiden hakeminen



Tauko – info jatkuu 13:45

13:45 – 14:30 Hakeutuminen lämmön ja jäähdytyksen rekisteriin

- Todentajan hankkiminen, tekninen asiantuntija Katriina Ojanen
- Tilin avaaminen, juristi Emilia Taimi
- Rekisterin käyttöönoton aikataulu, johtava asiantuntija Maiju Seppälä

14:30 Kysymyksiä ja keskustelua

15:00 Tilaisuus päättyy

Arviointilaitokset ja todentaminen

Arviointilaitoksen tehtävät uuden lain mukaan HE 87/2021

- 14 § Energiantuotantolaitoksen tuotantotavan ja sen käyttämien energialähteiden todentaminen
 - Todentaminen tehtävä ennen kuin alkuperätakuuta voidaan myöntää
 - Todentamisen voi suorittaa vain Energiaviraston hyväksymä arviointilaitos
 - Arviointilaitos antaa todentamistodistuksen
 - Todentamistodistuksessa vahvistus siitä, että energiantuotantolaitoksen tuottama energia täyttää alkuperätakuun myöntämisen edellytykset
 - Todistus voimassa määräajan
 - Uudistettava voimassaoloaikana, jos tuotantolaitoksen tuotantotavan tekniset ominaisuudet tai sen käyttämät energialähteet muuttuvat tavalla, joka vaikuttaa tai voi vaikuttaa alkuperätakuiden myöntämiseen
- 27 § Arviointilaitoksen tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle, jos se epäilee energiantuotantolaitoksen haltijan tai muun rekisterin käyttäjän rikkoneen tätä lakia tai sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä
 - Arviointilaitoksen tehtävänä ei ole arvioida rikkomuksen vakavuutta tai sen seurauksia

Arviointilaitosten hyväksyminen

- Arviointilaitosten hyväksymispäätökset tulee uusia uuden alkuperätakuulain voimaantulon jälkeen
- Energiavirasto julkaisee hyväksymispäätökset verkkosivuillaan
- Lämmön ja jäähdytyksen rekisterin energiatuotantolaitoksen todentaminen edellyttää arviointilaitokselta oikeaa teknistä pätevyyttä
- Hyväksymispäätöksessä kerrotaan arviointilaitoksen tekniset pätevyysalueet
- Myöntöjä voi hakea takautuvasti lain voimaantulosta alkaen edellyttäen
 - Todentamistodistus on annettu viimeistään 30.6.2022
 - Varmennetut menettelyt ovat olleet käytössä

Todentamistodistus

- Todentamistodistuksesta säädetään alkuperätakuuasetuksessa
- Asetuksessa säädetään todentamistodistuksen voimassaolosta
 - viisi vuotta todentamistodistuksen antamisesta lukien
 - erityisestä syystä todentaminen voidaan tehdä myös viittä vuotta lyhyemmäksi määräajaksi
- Alkuperätakuulain tarkoittamaan todentamiseen voidaan rinnastaa
 - EECS-todentaminen. Voimassa viisi vuotta todentamistodistuksen antamisesta lukien. EECS-todentamista ei toistaiseksi ole mahdollista hyödyntää lämmön ja jäähdytyksen rekisterissä.
 - Hyväksymispäätös syöttötariffijärjestelmään. Voimassa hyväksymispäätöksen voimassaolon mukaisesti. Laitosrajaus täytyy olla sama.
 - Ilmaisjaon toiminnanharjoittajan hakemus. Voimassa 5 vuotta hakemuksen jättämisestä. Laitosrajaus täytyy olla sama.

Todentamistodistuksen tai sen liitteiden tulee sisältää seuraavat tiedot:

- 1) energiantuotantolaitoksen nimi, sijainti ja käyttöönottoaika;
- 2) energiantuotantolaitoksen haltijan osoite, puhelinnumero ja sähköpostiosoite;
- 3) energiantuotantolaitoksen kapasiteetti;
- 4) tiedot energiantuotantolaitoksen tuotantotavasta ja sen käyttämistä energialähteistä sekä niiden **tuotanto-osuuksien määrittämis- ja mittaamistavasta**;
- 5) tiedot polttoaineiden tuotanto-osuuksien määrittämistavasta sekä polttoainevirtojen mittaamistavasta, jos kyseessä on monipolttoaineyksikkö;
- 6) **energiantuotantolaitoksen tuottaman energian mittaustapaa koskevat tiedot** siten, että niistä ilmenee **mittauspaikat**, mittaustietojen laskentatavat energiantuotantolaitoksen tuottaman energian **omakäyttö** mukaan lukien, mittaustietojen **luotettavuuden varmistamistapa** sekä **mittaustietojen ilmoittamistapa**.

Todentamistodistuksen tai sen liitteiden tulee lisäksi sisältää tiedot verkkoliitännästä sekä tapa, jolla tuotantolaitoksen tuottaman energian mittaaminen on järjestetty.

Jos kyseessä on osuusvoimalaitos, todentamistodistuksen tai sen liitteiden tulee myös sisältää tiedot osuuksien haltijoista sekä tieto siitä, miten voimalaitoksen tuottama energia jaetaan osuuksien haltijoiden kesken.

Todentamistodistuksen antaminen käytännössä

- Laissa tai asetuksessa ei oteta kantaa mittausten tarkkuuteen:
 - ”Todentamistodistuksessa tulisi olla myös vahvistus siitä, että energiantuotantolaitoksen tuottama energia täyttää alkuperätakuun myöntämisen edellytykset.”
- Alkuperätakuun standardiyksikkö on yksi megawattitunti (1 MWh)
- Syntyvän energian määrä täytyy lähtökohtaisesti mitata
- Todentamistodentamisen antaminen vaatii lähtökohtaisesti laitospöytäkirjan
 - Todentaja voi ehdottaa Energiavirastolle laitospöytäkirjan jättämistä väliin tapauskohtaisesti
- Päivitetty todentajaohje julkaistaan loppuvuoden 2021 aikana.
- Todentajaohjeen tarkoitus ohjeistaa arviointilaitosta todentamistehtävässä.

Tilin avaaminen



Mikä on tilinhaltija?

- Tilinhaltija on alkuperätakuurekisteriin rekisteröitynyt yritys tai muu toimija, jolla on tilejä rekisterissä
- Jos tuottamalleen uusiutuvalle lämmölle tai jäähdytykselle, tai hukkalämmölle tai –jäähdytykselle haluaa hakea alkuperätakuuta on hakeuduttava alkuperätakuurekisteriin tilinhaltijaksi
 - Mahdollisuus lain mukaan käyttää myös aggregoijaa
- Laissa ei ole rajoituksia sille, kuka voi hakeutua tilinhaltijaksi
- Tilinhaltijoita voivat olla esimerkiksi:
 - Uusiutuvaa lämpöä tai hukkalämpöä tuottavat yritykset
 - Alkuperätakuulla kauppaa käyvät yritykset
 - Energiantuotantolaitosten omistajien valtuuttamat aggregoijat, jotka voivat hallinnoida useampien organisaatioiden energiantuotantolaitoksia ja hakea niiden tuottamalle lämmölle ja jäähdytykselle alkuperätakuuta



Tilinhaltijaksi hakeutuminen

- Tilinhaltijaksi haluavien tulee toimittaa Energiavirastolle *hakemus tilinhaltijan rekisteröimisestä lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuurekisteriin*
 - Samalla toimitetaan tarvittaessa valtakirja edustuskäyttäjälle, joka käytännössä hallinnoi tilinhaltijan tilejä rekisterissä
 - Hakemuslomake ja valtakirjapohja tulevat Energiaviraston verkkosivuille
- Energiavirasto tekee hakemuksen perusteella tilinhaltijan rekisteröimisestä päätöksen
 - Tarvittaessa hakijalta pyydetään lisäselvitystä tai lisätietoja
 - Päätös annetaan hakijalle tiedoksi hallintolain mukaisesti, päätökseen saa hakea oikaisua
- Jos päätös on myönteinen, uudelle tilinhaltijalle annetaan tunnukset rekisteriin sekä avataan nk. päätili
- Tilinhaltija voi poistua rekisteristä pyytämällä poistamista kirjallisesti, tällöin Energiavirasto tekee tarvittavat toimenpiteet tilinhaltijan poistamiseksi rekisteristä

Rekisterin palveluehdot

- Rekisteröitymishakemuksessa tilinhaltija sitoutuu noudattamaan lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuurekisterin palveluehtoja sekä Energiaviraston ohjetta rekisterin käyttäjille
 - Palveluehdot velvoittavat myös tilinhaltijan edustuskäyttäjiä ja mahdollisia peruskäyttäjiä
- Palveluehtojen noudattamista edellytetään myös tilinhaltijan rekisteröimistä koskevassa päätöksessä
- Palveluehdot sisältävät ehtoja liittyen muun muassa:
 - Tilinhaltijan velvollisuuksiin ja rekisterin käyttöön
 - Maksuihin
 - Salassapitoon
 - Tietojen säilytykseen ja tietosuojaan
 - Palveluehtojen rikkomiseen
- Palveluehdoissa on kuvattu lähinnä rekisterin käyttämiseen liittyviä oikeudellisia asioita, kun taas ohjeissa selvennetään tarkemmin rekisterin käyttöä

Palveluehtojen noudattaminen ja valvonta

- Energiavirasto toimii alkuperätakuulain mukaisena valvontaviranomaisena ja valvontaviranomaisen oikeuksiin on viitattu myös rekisterin palveluehdoissa
- Valvontaviranomaisella on lain nojalla sekä tiedonsaanti- että tarkastusoikeus
- Valvontaviranomaisella on oikeus määrätä oikaisemaan rikkomus tai laiminlyönti, ja siten oikeus:
 - 1) kieltää sitä, joka rikkoo alkuperätakuulakia tai sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, jatkamasta tai toistamasta säännöksen tai määräyksen vastaista menettelyä
 - 2) määrätä sen, joka rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettua säännöstä tai määräystä, täyttämään velvollisuutensa tai muulla tavoin oikaisemaan rikkomuksensa tai laiminlyöntinsä

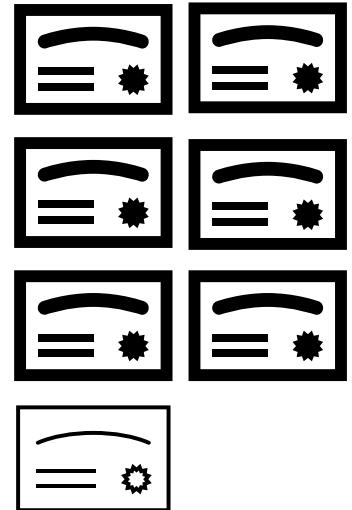
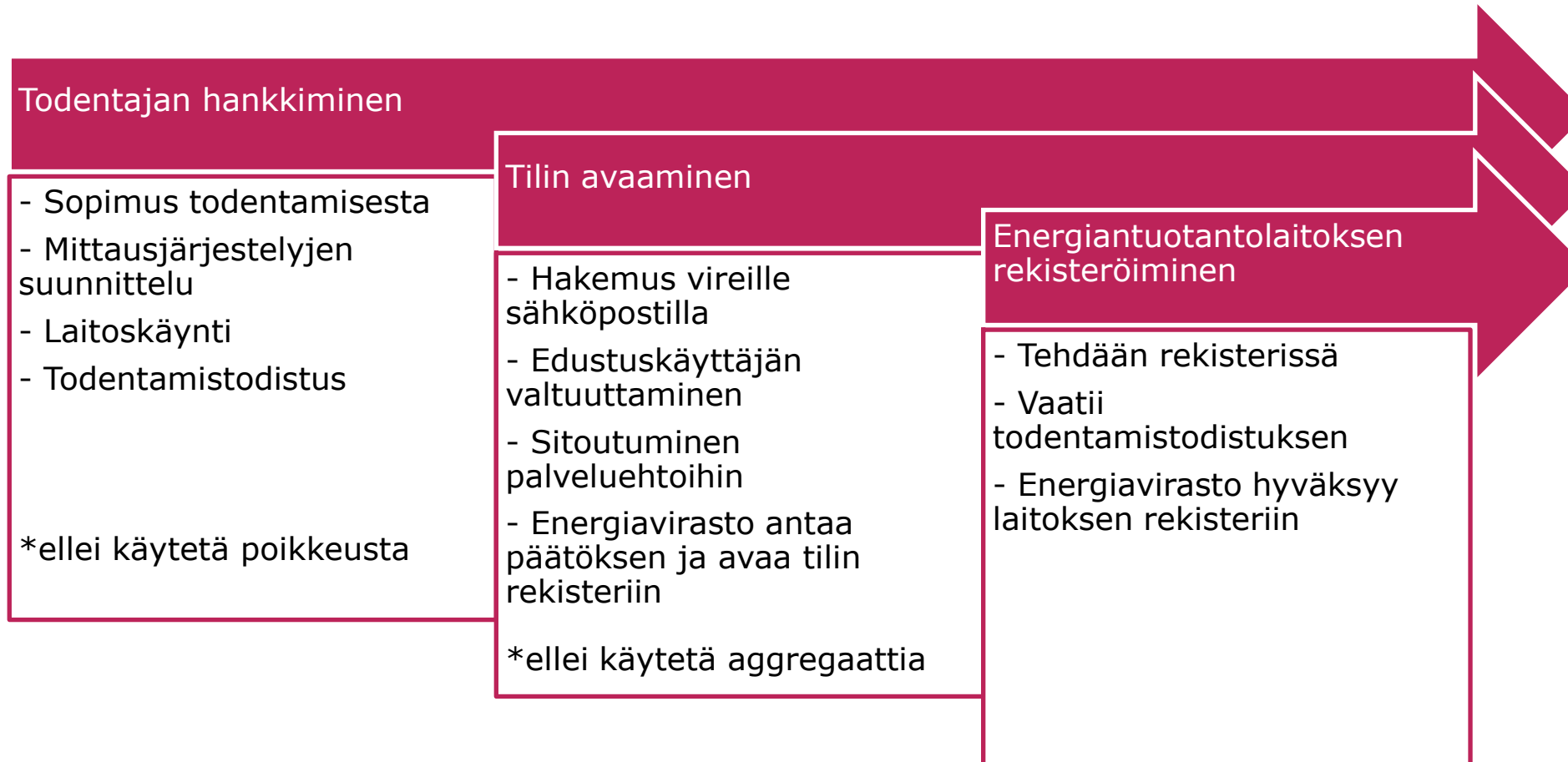
Rekisterin maksut

- Lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuurekisteriin liittyvät maksut peritään Energiaviraston maksuasetuksen nojalla
 - Asetusmuutos, jossa rekisterin maksut mukana on lausunnoilla 8.12. asti
(<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=32c14131-24c3-481a-a686-56e0715a6757>)
- Tilinhaltijan rekisteröimisestä sekä energiantuotantolaitoksen lisäämisestä peritään kertamaksu. Asetusluonnoksessa ehdotettu maksu 200e
- Rekisterin käyttämisestä peritään vuosimaksu, joka on porrastettu vuosittaisten alkuperätakuiden myöntöjen mukaan:
 - Jos myöntöjä tehdään kalenterivuodessa yli 0 MWh mutta alle 15000 MWh, ehdotettu maksu 1000e
 - Jos myöntöjä tehdään kalenterivuodessa 15000 MWh mutta alle 50000 MWh, ehdotettu maksu 2000e
 - Jos myöntöjä tehdään kalenterivuodessa 50000 MWh tai enemmän, ehdotettu maksu 4000e
- Tilinhaltija vastaa maksujen suorittamisesta Energiavirastolle

Rekisterin ja lämmön takuiden käyttöönotto



Alkuperätakuiden myöntämisen edellyttämät vaiheet





Kustannukset alkuperätakuujärjestelmässä

- Alkuperätakuiden myöntäminen, siirtäminen ja peruuttaminen edellyttää tilin avaamista Energiaviraston hallinnoimaan lämmön ja jäähdytyksen rekisteriin
- Tilin avaaminen ja energiantuotantolaitoksen lisääminen rekisteriin ovat maksullisia
- Rekisterin toimijoille vuosimaksu riippuen myöntöjen määrästä (MWh)
- Maksut tullaan määrittelemään Energiaviraston maksuasetuksessa
- Lisäksi rekisteriin liittyminen voi edellyttää todentajan hankkimista
- Poikkeuksena energiantuotantolaitokset, joilla on
 - voimassa oleva hyväksymispäätös syöttötariffijärjestelmään samalla laitosrajauksella kuin rekisteriin ilmoitetaan
 - Päästökaupan ilmaisjaon varmennettu hakemus jätetty Energiavirastolle samalla laitosrajauksella kuin rekisteriin ilmoitetaan
- Lämmön ja jäähdytyksen alkuperätakuujärjestelmää rahoitetaan osittain valtion budjetista, jotta hallinnolliset kustannukset eivät nouse esteeksi markkinan syntymiselle

Aikataulu lämmön ja jäähdytyksen myyjille ja käyttäjille

- Varmennusvelvoite astuu voimaan 1.7.2022
- Takuita voi myöntää lain voimaantulosta alkaen, mutta käytännössä vasta 1.4.2022 jälkeen, kun todennettuja laitoksia voidaan lisätä rekisteriin ja myönnöt aloittaa
- Lämmön takuita voi myös ostaa ja siirtää rekisteriin
- **1.7.2022 – 31.12.2022 uusiutuvana tai hukkana myyty tai käytetty lämpö tai jäähdytys tulee varmentaa peruuttamalla takuita viimeistään 31.3.2023**
- Takuiden peruuttamisen voi tehdä lämmön myyjä tai käyttäjä itse avaamalla tilin rekisteriin tai peruutukset voi tehdä valtuutettu edustaja, jolla on tili rekisterissä

Lopuksi

- Energian alkuperätakuille on avattu oma sivu Energiaviraston verkkosivuille
 - energiavirasto.fi/energian-alkupera
- Lämmön ja jäähdytyksen toimijoille suunnattu ohje lausunnoilla 23.12. asti
 - Ohjeet kommentointiin viraston verkkosivuilla
- Infon materiaalit julkaistaan verkkosivuilla
- Verkkosivuilla myös mahdollisuus liittyä alkuperätakuiden postituslistalle, jos ei infoon ilmoittautuessa jo liittynyt
- Ensi vuoden puolella järjestetään myös infotilaisuuksia rekisterin käytöstä, tietoa tulee verkkosivuille ja postituslistan kautta
- Uusiutuvan energian ajankohtaispäivän 18.1.22 ilmoittautuminen auki

Kiitos!

go@energiavirasto.fi

energiavirasto.fi/energian-alkupera



energiavirasto